

mig at spørge, om det Ministerium, som vi nu forhandle med, ikke er det samme som det, vi forhandlede med den 28de April d. A.? (Octavius Hansen: Vi forhandle ikke med det!) Man siger, at vi „forhandle“ ikke med Ministeriet, men det er tilstrækkeligt at det er „den nuværende Regjering“. Jeg tvivler ikke om, at Ministeriet vil holde sit Ord og begjære sin Demission; men vi have jo allerede to Gange — saavidt jeg husker — set et Ministerium begjære sin Afsted — og hvad skete? Der skete, hvad der er udtrykt i de Ord: „Kongen befalede os at blive“; — og saa blev Ministeriet. Min ærede Sidemand tilhøre talte før om Noget, som allerede var stet to Gange, og at det forhaabentlig ikke vilde ske tredie Gang, men man siger jo dog, at „alle gode Gange ere tre“. Jeg maa tilstaa, at jeg heller ikke ser nogen Grund for Regjeringen til at gaa sin Vej nu, da den har faaet sin Billie; men ialtsaal kan jeg ikke være med til yderligere at beskæfte den nye konstitutionelle Praxis, som man i de senere Aar har begyndt at indføre. Vi hørte jo saaledes ifjor fra en nu afgaaet Finantsminister de Ord: Giv Regjeringen de Love og Bevillinger, som den ønsker, saa skulle vi gaa af! Dersom vi blive ved paa denne Vej, saa kunde det let hændes, at vi fik denne Praxis slaet saa fast, at vi, naar vi engang fik en Regjering, som vi vare vel tilfredse med, maatte frygte for at give denne Regjering de Love og Bevillinger, som den ønskede, thi saa gik den maaft sin Vej. Jeg tror, at Grunden til, at den politiske Demoralisation griber saa stærkt om sig, er den, at Ansvarsskælfelsen svækkes og slappes der, hvor Ansvaret for Regjeringens Førelse hviler, og deraf følger atter, at den nødvendigtvis maa svækkes for Representationen. Naar man stod overfor Mænd, som sagde: Uden denne Bevilling og uden denne Lov kunne vi ikke paatage os Ansvaret for at fortsætte Regjeringen — saa vilde ogsaa Representationen tage ganske anderledes Hensyn overfor Regjeringen, som der burde tages; men i saa Fald tror jeg at turde sige, at Skylben ligger for en ikke ringe Del hos selve Regjeringen. Det, som altsaa er det Afgjørende for mig ved denne Afstemning, det er for det Første den Fare, som der efter min Mening skabes ved, at vi i dette Tilfælde give et Fortilsælde eller Præcedens; for det Andet vil jeg ikke være med til at støtte den konstitutionelle Praxis, som det forekommer mig, at dette Ministerium vil søge at slaa fast, og for det Tredie — og denne tredie Grund vilde have været tilstrækkelig for mig til at stemme, som jeg gjør, selv om jeg skulde staa aldeles ene — kan jeg ikke betragte mig som løst fra den Overenskomst, som er afsluttet. Hvad man igrigt end vil sige om den, at den var rigtig i og for sig, eller at den ikke burde være afsluttet,

saa tror jeg, at det var godt, om man vilde holde sig mere til Bogstaven deri end til løse Fortolkninger. Vi have jo hørt saa mange meget vanskelige og tillige meget mislige Fortolkninger; i den Henseende tror jeg, at Enhver bør staa fast paa Lovens Grund saa længe, indtil han ligefrem drives derfra. Jeg vil tage et Exempel. Netop fordi der har været saa megen Tale om det Spørgsmaal, som man kalder foreløbige Finantslove, vil jeg gjentage nu, hvad jeg har sagt paa et andet Sted, hvor man ikke taler med den Frihed som her, hvor Ens Ord ere værnebe paa en færegen Maade. Vi kjende jo det Sted i Grundloven, som siger, at „forinden Finantsloven er vedtagen, maa Statterne ei opkræves.“ Jeg forudsætter nu det Tilfælde, at en Regjering vil forsøge paa at opkræve Statterne, uagtet Finantsloven ikke er vedtagen; og jeg vil tilføie: Lad os forudsætte, at Tjenden havde besat en stor Del af Landet, og at det var umuligt at sammenskalde en beslutningsdygtig Rigsdag, det var ligefrem umuligt at faae en Finantslov „vedtagen“. Naar saa en Regjering udstedte en saakaldet foreløbig Finantslov, saa vilde jeg for mit Vedkommende ikke desto mindre til det Yderste staa fast paa Lovens Grund. Jeg vilde i dette Tilfælde offre til Staten Alt, hvad der staa i min Magt, ja meget Mere end de Statter, som Staten vilde kræve af mig, men ikke i Form af Statter; — med Hensyn til Statterne vilde jeg sige: Vær saa ardig, udpart mig! — Jeg vil, som sagt, ønske, at den tilfyneladende Enighed, som skal ende denne Samling, en Gang i Tiden maa blive til virkelig Enighed; men for Dieblisset synes jeg, det Hele hviler paa et saa hult og et saa usundt Grundlag, at jeg ikke tør være med til at deltage i Forsoningsfesten. Det forekommer mig, at ethvert Ministerium, som dannes paa et Grundlag som dette, vil allerede fra Fødslen af bære Dødsmerket paa sin Pande.

Th. Nielsen: I det Dieblis, da den høitagtede Conseilspræsident i det andet Thing udtalte, at det, det her dreiede sig om, var om Magtskillingen, og at det var Kampen mod det, at Folkethinget skal have al Magt, eller rettere imod, om nogle ledende Mænd i Finantsudvalget skulde have den, fra det Dieblis disse Ord vare udtalte, blev det mit Formaal systematisk at bekæmpe den nuværende Regjering, og dette Formaal blev end yderligere stærket ved nogle Udtalelser, som fremkom fra den høitærede Conseilspræsident her i dette Thing ved Finantslovens eneftenes Behandling, ved hvilken han vel udtalte sig utydelig om de saakaldte provisoriske Finantslove, men hvor det dog tydelig nok skintede frem, at han ikke vilde vige tilbage for denne Handling; thi, sagde han, det gaar ikke an at efterlade Alt i et Kaos; dersom de to Thing ikke ere istand til at kunne enes, saa er Tiden kommen til at udstede en provisorisk Finantslov. Fra det Dieblis af, at den høitagtede